

"משנים את ההתחלה"

היערכות לקליטה מיטבית של מתמחים ומורים חדשים

עבודת ההוראה מציעה למורים החדשים תחושת משמעות ושייכות. רבים מהמורים החדשים מגיעים כיום להוראה מתוך רצון להשפיע ולתרום למערכת החינוך. מורים אלו יכולים להיות משאב נהדר להעשרת ולגיוון בתי הספר ויש לתכנן מראש ולהיערך למערך הקליטה הבית ספרי לקראתם. תהליך קליטה מיטבי ישמר את המורים החדשים ויתרום לייצוב חדר המורים.

מחקרים מראים כי בתי ספר בעל מדד שימור מורים גבוה הינם בתי ספר בהם מתקיים תהליך מובנה ומוסדר של קליטת מורים מתמחים, קיים דגש רב על סיוע ארגוני ועל ליווי רגשי ומידת מעורבותם והשתתפותם הישירה של המנהלים בתהליך הקליטה גבוהה.

שלבים בתהליך הקליטה:

1. תכנון והפעלת תהליך קליטה ושימור מורים חדשים בבתי ספר
2. יצירת רשת קולטת המורכבת מבעלי התפקידים הרלוונטיים
3. מינוי מומחים לחניכה והכשרתם לתפקיד באמצעות פיתוח מקצועי, תיאום ציפיות וליווי התהליך ווידוא רישום לסדנאות ההתמחות.
4. תכנון מערכת שעות למורים חדשים המאפשרת הצלחה
5. ביצוע תהליכי הקליטה עם פתיחת השנה

הפעולות:

א. יצירת רשת קליטה בית ספרית

מנהל/ת בית הספר תתכנן לקראת פתיחת שנת הלימודים את תכנית הקליטה ואת רשת הקליטה שתקבל את פני המורים החדשים בבית הספר [מתמחים ובשנה שאחרי ההתמחות].

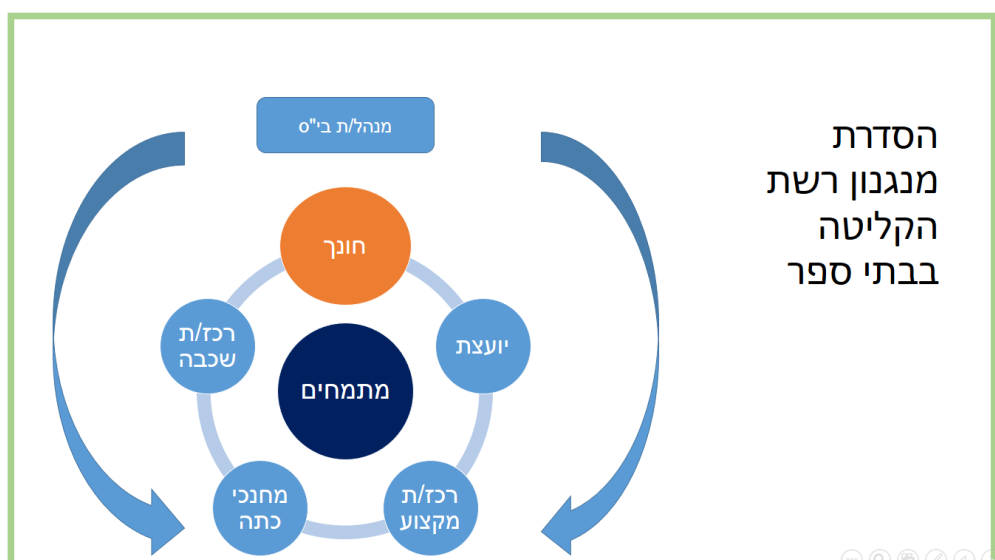
רשת קולטת הינה רשת של בעלי תפקידים שונים בבית הספר (רכזת מקצוע [או מדריך מקצועי במקצועות שאין בהם רכז מקצוע], יועצת, רכזת שכבה ועוד) אשר במסגרת תפקידם ילוו את המורים החדשים בבית הספר.

החונכים הינם עוגן מרכזי ברשת הקליטה, היכולים לזהות את הצרכים השונים של המתמחים ולתת להם מענה בסיוע הגורמים השונים ברשת הקליטה.

מינוי מומחים חונכים:

- החונכים הינם **דמויות קבועות** בבית ספר הממונים להיות מורים חונכים על ידי מנהלי ביה"ס
- החונכים **אינם צריכים בהכרח להיות בתחום הדעת** של המתמחה

- החונכים הינם דמויות משמעותיות בבית הספר מבחינה מקצועית ופדגוגית **הפנויים לעבודת החניכה**
- החונכים יהיו בעלי 4 שנות ותק בהוראה ומעלה. נמצא כי מתמחים מעריכים מאד חונכים בעלי ותק נמוך יחסית, מאחר והם מחוברים וזוכרים עדיין את חווית הכניסה להוראה ויודעים להיות רלוונטיים לצורכי המתמחים.
- החונכים **בוחרים** ומעוניינים בתפקיד ורואים עצמם כמנטורים למורים החדשים
- **החונכים עוברים הכשרה לתפקידם**, לצורך התמקצעות בתחומי חניכה מקצועית, רגשית, ארגונית ובתחום הערכה.
- מומלץ שכל **חונך יחונך 3 מתמחים** [ככל שנקלטים 3 מתמחים בבית הספר]
- מורים חונכים, ייחשבו כחלק ממנהיגות הביניים בבית הספר. מומלץ כי **הכשרת מורים לחונכות** תהווה חלק ממסלול הקריירה וצמיחה לתפקידי ריכוז בבית הספר.

ב. שיבוץ מאפשר הצלחה למורים חדשים-

- מומלץ לקלוט מורים חדשים באחוזי משרה גבוהים בהיקף של כחצי משרה לפחות. מחקרים מראים כי ההשתלבות בהוראה של מורים חדשים הנכנסים בהיקפי משרה גדולים יותר הינה חוויה טובה יותר והם אף מתמידים יותר במערכת החינוך
- יש לשבץ את המתמחה בהוראת תחום הדעת אליו הוכשר
- תכנון נכון של מערכת השעות שתאפשר רווחה וזמן למידה למתמחה
- כיתות עם הרכב תלמידים המאפשר הצלחה למורה חדש/ה
- 2-3 כתות באותה שכבה ולא בפיזור על פני שכבות רבות כדי להקל על העומס של המורים החדשים

ג. תהליכי הקליטה עם פתיחת השנה-

לקראת פתיחת שנה חשוב לתאם פגישת טרום פתיחת השנה עם צוות בית הספר ולקיים מפגש הערכות למורים המתחילים והמורים החונכים בבית הספר לצורך הכרות, הצגת בית הספר, מענה לשאלות מתן ערכת "קליטה" למורה המתמחה בבית הספר (תקנון, עבודה עם מערכות המחשוב, קריאת תלוש השכר, בעלי תפקיד, לוח אירועים שנתי, מערכת שעות וכד').

חשוב לוודא שהמתמחה נרשם גם לסדנת התמחות במוסד אקדמי, או בחממה הפועלת ברשות.

בבתי ספר מרובי מתמחים ומורים חדשים, ניתן להקים קהילת מורים חדשים, במסגרת התקציב למורים מובילים במערכת הגפ"ן.

פעולות נוספות לקליטה מיטבית תוך דאגה לרווחתם של המורים החדשים בצוות, ניתן לבצע באמצעות תת הסל לקידום חוסן ורווחת הצוות החינוכי במערכת גפ"ן

ד. לאיתור מועמדים להוראה

לצורך איתור מועמדים להוראה, הקים משרד החינוך מאגר מועמדים רלוונטיים במערכת ההשמה בפורטל מוסדות חינוך. המערכת מרכזת ומנגישה מאגר דיגיטלי של סטודנטים ומתמחים בוגרי מכללות ואוניברסיטאות, אשר הביעו את רצונם להשתלב בהוראה ועברו בדיקת התאמת ההשכלה שלהם להוראה ובדיקת קב"ט. המערכת מסייעת באיתור מועמדים מתאימים, תוך טיוב תהליכי ההשמה והכניסה של מורים חדשים למערכת החינוך.

המערכת נותנת מענה למנהלות ולמנהלים בבתי הספר היסודיים, חט"ב ועל יסודי במגזר היהודי.

כדי לאתר מועמדים, מומלץ לפרסם משרות רלוונטיות, על מנת שתהיינה זמינות למועמדים שיצרו קשר עם המוסד, ולאחר איושן יש להעבירן לארכיון

[מערכת לאיתור מועמדים](#) בפורטל מוסדות חינוך

לתמיכה ולסיוע ניתן לפנות למרכז ההשמה דרך מערכת ההשמה או בטלפון *6552 שלוחה 8

[לסרטון הסבר על המערכת](#)

[ללומדה למנהלים](#)